

การพัฒนาระบบบัญชีและการจัดการต้นทุนของผลิตภัณฑ์ของชุมชนวัดไทร

พระราม 3 กรุงเทพมหานคร

Development of Accounting and Cost Management System for Community Products of Wat Sai Rama 3, Bangkok

สุรเกียรติ์ ธาดาวัฒนาวิทย์* และ สรัญญา รัตนกรทรัพย์

Surakiat Tadawattanawit and Saranya Rattanakornsap*

คณะกรรมการจัดการบริการ วิทยาลัยดุสิตธานี กรุงเทพฯ 10240

Faculty of Service Management, Dusit Thani College, Bangkok 10240, Thailand

*Corresponding author: Email: surakiat.ta@dtc.ac.th

(Received: June 18, 2024; Revised: September 11, 2024; Accepted: October 2, 2024)

Abstract: This study aims to 1) examine the accounting practices of the Wat Sai community, 2) develop guidelines for product cost management, and 3) determine appropriate selling prices and profit planning. The study used purposive sampling, selecting 7 members from the Wat Sai Lovers Club. The research tool was a semi-structured in-depth interview. Data analysis was conducted using content analysis. The study of the Wat Sai community's accounting practices revealed that the community's accounting was not systematic, lacking income-expense records, inaccurate production cost calculations according to accounting principles, lack of inventory management, pricing based on market rates, and lack of sales/revenue planning. The study on developing product cost management guidelines found that the development approach consists of 1) systematically preparing accounting documentation, 2) surveying raw material/packaging prices, creating material cards and control registers to reflect actual costs in calculations, 3) collecting cost data, calculating unit costs, determining profit margins, setting selling prices, forecasting sales, and monitoring actual sales/revenue. Determining selling prices and profit planning resulted in the cost of brownie products increasing from 14.40 baht to 22.71 baht. The study on determining appropriate selling prices and profit planning found that a new selling price of 39.43 baht should be set, as the original cost did not include labor costs, causing the actual costs to be lower than reality.

Keywords: Development of accounting system, cost management, cost analysis, Wat Sai Rama 3 community products

บทคัดย่อ: การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาแบบการจัดทำบัญชีของชุมชนวัดไทร 2) พัฒนาแนวทางการจัดการต้นทุนผลิตภัณฑ์ และ 3) กำหนดราคาขายและวางแผนกำไรที่เหมาะสม ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงจากสมาชิกชมรมคนรักวัดไทร 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและ ผลการศึกษารูปแบบการจัดทำบัญชีของชุมชนวัดไทร พบว่า การจัดทำบัญชีของชุมชนยังไม่เป็นระบบ ขาดการบันทึกรายรับ-รายจ่าย การคำนวณต้นทุนการผลิตที่ไม่ถูกต้องตามหลักบัญชี ขาดการจัดการสินค้าคงคลัง การตั้งราคาขายขึ้นกับราคาตลาด และขาดการวางแผนยอดขาย/รายได้ ผลการศึกษาพัฒนา

แนวทางการจัดการต้นทุนผลิตภัณฑ์ พบว่า แนวทางการพัฒนาประกอบด้วย 1) จัดทำเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีอย่างเป็นระบบ 2) สำรวจราคาวัตถุดิบ/บรรจุภัณฑ์ จัดทำบัตรวัตถุดิบและทะเบียนคุมเพื่อให้การคำนวณต้นทุนสะท้อนราคาจริง 3) รวบรวมข้อมูลต้นทุน คำนวณต้นทุนต่อหน่วย กำหนดอัตรากำไร ตั้งราคาขาย คัดการณ์ยอดขาย และติดตามยอดขาย/รายได้จริง การกำหนดราคาขายและวางแผนกำไร ซึ่งส่งผลให้ต้นทุนของผลิตภัณฑ์บรานนี้เพิ่มขึ้นจากเดิม 14.40 บาท เป็น 22.71 บาท ผลการศึกษาการกำหนดราคาขายและวางแผนกำไรที่เหมาะสม พบว่า ต้องมีการตั้งราคาขายใหม่ เป็น 39.43 บาท เนื่องจากต้นทุนเดิมไม่มีการคำนวณในเรื่องของค่าแรงงาน ทำให้ต้นทุนที่เกิดขึ้นต่ำกว่าความเป็นจริง

คำสำคัญ: การพัฒนาระบบบัญชี การจัดการต้นทุน การวิเคราะห์ต้นทุน ผลิตภัณฑ์ชุมชนวัดไทร พระราม 3

คำนำ

การมีระบบบัญชีและการจัดการต้นทุนที่มีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของธุรกิจทุกขนาด (Pongklang, 2019) ช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถติดตาม ควบคุม และวิเคราะห์รายรับ-รายจ่าย และต้นทุนการผลิตได้อย่างแม่นยำนำไปสู่การวางแผนและตัดสินใจทางธุรกิจที่เหมาะสม (Palepu *et al.*, 2021)

สำหรับชุมชนท้องถิ่น ระบบบัญชีและการจัดการต้นทุนที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง (Office of Accounting Transferring Technology, 2021) เนื่องจากมักมีข้อจำกัดด้านทรัพยากรและทักษะการบริหารจัดการ การขาดความรู้ในด้านนี้อาจนำไปสู่ปัญหาการดำเนินงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ การสูญเสียรายได้ และขาดความสามารถในการแข่งขัน (Kuntawong *et al.*, 2023) การพัฒนาระบบดังกล่าวจึงช่วยเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชน (Puchthonglang and Namwongprom, 2013; Phiwhphon and Kobamrung, 2023)

ชุมชนวัดไทร พระราม 3 กรุงเทพมหานคร เป็นชุมชนที่มีศักยภาพในการผลิตสินค้าหัตถกรรมและผลิตภัณฑ์จากวัสดุธรรมชาติ รวมถึงอาหาร ขนม และเครื่องดื่ม ซึ่งมีเอกลักษณ์โดดเด่น สะท้อนภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม ชุมชนยังประสบปัญหาในการจัดการระบบบัญชีและต้นทุน

ขาดความรู้ในการบันทึกบัญชีอย่างเป็นระบบ การคำนวณต้นทุนการผลิตที่ถูกต้อง และการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินเพื่อการตัดสินใจทางธุรกิจ

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ในชุมชนใช้วิธีการบันทึกบัญชีแบบดั้งเดิม ขาดความเป็นระบบและการจัดเก็บข้อมูลที่เหมาะสม การคำนวณต้นทุนการผลิตยังคงคลาดเคลื่อน เนื่องจากไม่ได้คำนึงถึงต้นทุนค่าวัตถุดิบ แรงงาน และค่าใช้จ่ายการผลิตอื่น ๆ อย่างครบถ้วน ส่งผลให้ขาดข้อมูลสำคัญในการบริหารจัดการต้นทุนและกำหนดราคาสินค้า

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดทำระบบบัญชีและการจัดการต้นทุนสำหรับผลิตภัณฑ์ของชุมชนวัดไทร พระราม 3 รวมถึงการกำหนดราคาขายและวางแผนกำไรที่เหมาะสม โดยมุ่งเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักการบัญชีและการจัดการต้นทุน การออกแบบระบบที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน และการฝึกอบรมให้สมาชิกชุมชนสามารถนำระบบไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลที่คาดว่าจะได้รับคือการพัฒนาระบบบัญชีและการจัดการต้นทุนที่เหมาะสม ส่งผลให้สมาชิกชุมชนมีความรู้และทักษะในการจัดการทางการเงินที่ดีขึ้น สามารถกำหนดราคาขายและวางแผนกำไรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ชุมชน และส่งเสริมความยั่งยืนทางเศรษฐกิจของชุมชนในระยะยาว

อุปกรณ์และวิธีการ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (participatory action research: PAR) ใช้วิธีการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ดำเนินการวิจัยระหว่าง วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2567 ถึง 15 เมษายน 2567 โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดทำบัญชีและการดำเนินงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบด้านบัญชีและสังเกตการณ์กระบวนการทำงาน เพื่อทำความเข้าใจปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

2. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อถ่ายทอดความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบัญชี การจัดทำเอกสารบัญชี กระบวนการจัดทำบัญชีและการคำนวณต้นทุน รวมถึงแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทางการดำเนินงานของชุมชน

3. ระดมความคิดเห็นและร่วมกันออกแบบระบบบัญชี เอกสารบัญชี และการจัดประเภทต้นทุนการผลิตที่สอดคล้องกับกระบวนการทำงานจริงของกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน

4. ประเมินผลการใช้งานระบบบัญชีและเอกสารที่พัฒนาขึ้น โดยทดลองนำไปใช้งานจริงและรับฟังข้อคิดเห็นจากผู้ใช้งาน จากนั้นจึงปรับปรุงและจัดทำคู่มือสำหรับการนำระบบไปใช้งานต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย ประกอบด้วย สมาชิกของชมรมคนรักสัตว์วัดไทร ในพื้นที่วัดไทร พระราม 3 เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สมาชิกของชมรมคนรักสัตว์วัดไทร ในพื้นที่วัดไทร พระราม 3 เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร จำนวน 7 คน ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างคือ สมาชิกของชมรมคนรักสัตว์วัดไทรที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของชุมชน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งมีโครงสร้าง เพื่อใช้ในการศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่พบในการจัดทำบัญชีของชุมชน รวมถึงความต้องการในการจัดเก็บข้อมูล การนำข้อมูลต้นทุนการผลิตไปใช้ประโยชน์ และเอกสารที่ใช้ประกอบการบันทึบบัญชี ขั้นตอนการดำเนินงานของกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาระบบบัญชีที่เหมาะสมสำหรับชุมชนวัดไทร พระราม 3 เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยคำถามปลายเปิดจำนวน 3 ข้อ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดทำบัญชีและการดำเนินงานของกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบด้านบัญชีและสังเกตการณ์กระบวนการทำงาน เพื่อทำความเข้าใจปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ตอนที่ 2 การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อถ่ายทอดความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบัญชี การจัดทำเอกสารบัญชี กระบวนการจัดทำบัญชีและการคำนวณต้นทุน รวมถึงแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทางการดำเนินงานของชุมชน

ตอนที่ 3 ระดมความคิดเห็นและร่วมกันออกแบบระบบบัญชี เอกสารบัญชี และการจัดประเภทต้นทุน การผลิตที่สอดคล้องกับกระบวนการทำงานจริงของกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองเพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยดำเนินการตามขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งปฐมภูมิและทุติยภูมิ

ในส่วนของข้อมูลปฐมภูมิ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์และสังเกตกระบวนการทำงานของผู้นำชุมชนและสมาชิกกลุ่มชมรมคนรักสัตว์วัดไทร เพื่อศึกษาวิธีปฏิบัติในการจัดทำบัญชี เอกสารที่ใช้ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น

นอกจากนี้ ยังได้จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับระบบบัญชีมาตรฐาน การบันทึกบัญชี การจำแนกประเภทต้นทุนและค่าใช้จ่าย รวมถึงวิธีการคำนวณต้นทุนการผลิตสินค้า โดยเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ฝึกปฏิบัติจริง

ผู้วิจัยยังได้สอบถามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบัญชีใหม่ การเปลี่ยนแปลงวิธีการคำนวณต้นทุน และการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการกำหนดราคาขายและวางแผนการผลิต หลังจากนั้น ได้มีการติดตามและประเมินผลการนำระบบบัญชีและวิธีการคำนวณต้นทุนการผลิตที่พัฒนาขึ้นไปใช้งานจริงในชุมชน

สำหรับข้อมูลทุติยภูมิ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและบันทึกทางบัญชีที่ชุมชนใช้อยู่ในปัจจุบัน รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีสำหรับชุมชนและวิสาหกิจขนาดย่อม ตลอดจนศึกษาแนวทางการคำนวณต้นทุนการผลิตที่เหมาะสมสำหรับผลิตภัณฑ์ชุมชน นอกจากนี้ ยังได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนและการกำหนดราคาขายสำหรับผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์และพัฒนาระบบบัญชีและการคำนวณต้นทุนการผลิตที่เหมาะสมสำหรับชุมชนวัดไทร พระราม 3

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เพื่อประเมินสภาพการจัดทำบัญชีปัจจุบัน ระบบบัญชีของชุมชน รวมถึงการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต พร้อมพิจารณาความสอดคล้องของระบบบัญชีที่ใช้ อยู่กับการดำเนินงานจริงและมาตรฐานที่ควรจะเป็น โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์มุมมองและความคิดเห็นของผู้ใช้ระบบการเงิน และคำนึงถึงลักษณะของผู้ใช้สถานการณ์การจัดทำบัญชี และการใช้ข้อมูลต้นทุนการผลิต เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาระบบบัญชีให้เหมาะสมกับการดำเนินงานชุมชนในพื้นที่ดังกล่าว

ผลการศึกษา

1. ผลการศึกษารูปแบบการจัดทำบัญชีของชุมชนวัดไทร พระราม 3 เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร พบว่า ภาพรวมของการจัดการด้านต้นทุนและผลตอบแทนการลงทุนของผลิตภัณฑ์ชุมชนวัดไทร พระราม 3 นั้นยังคงมีข้อบกพร่องและไม่เป็นระบบที่ชัดเจน การบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่ายขาดความสม่ำเสมอ ไม่มีการจัดเก็บเอกสารหลักฐานประกอบอย่างครบถ้วน ส่งผลให้ไม่สามารถติดตามผลประกอบการและกำไรขาดทุนที่แท้จริงได้อย่างถูกต้อง การคำนวณต้นทุนการผลิตสินค้ายังคงใช้วิธีการคำนวณแบบเดิมซึ่งผลการคำนวณไม่ครอบคลุมต้นทุนที่แท้จริง ทำให้ต้นทุนต่ำกว่าความเป็นจริง ส่วนในเรื่องของวัตถุดิบและบรรจุภัณฑ์ซึ่งเป็นต้นทุนส่วนหนึ่งของการผลิตสินค้าขาดการควบคุมและจัดการสินค้าคงคลังอย่างเป็นระบบ ทำให้ต้นทุนบรรจุภัณฑ์เป็นเพียงการคาดการณ์เท่านั้น ราคาขายยังขึ้นอยู่กับราคาตลาดโดยประมาณเป็นหลัก มิได้คำนึงถึงต้นทุนการผลิตที่แท้จริง นอกจากนี้ยังขาดการวางแผนยอดขายหรือรายได้อย่างเป็นระบบ การผลิตจะขึ้นอยู่กับสั่งซื้อหรือการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นหลัก และการคิดต้นทุนก็มิได้รวมค่าแรงงานและค่าใช้จ่ายในการผลิตโดยตรง แต่ใช้วิธีเหมาจ่ายตามอัตรา ซึ่งอาจทำให้ต้นทุนคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ดังนั้นระบบต้นทุนและการบริหารผลตอบแทนการลงทุนจึงยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ จำเป็นต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาให้เป็นระบบมากยิ่งขึ้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 รูปแบบการบันทึกบัญชีของชุมชนวัดไทร ทำบัญชีด้วยมือโดยใช้การบันทึกรายละเอียดการรับเงิน/การจ่ายเงินในสมุดบัญชี ซึ่งประกอบด้วยรับรายได้จากการขายสินค้า / รายได้จากการสอนทำขนม/เงินบริจาค / ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น ค่าวัตถุดิบ/ ค่าบรรจุภัณฑ์ / ค่าน้ำมันรถ / ค่าจ้างแรงงาน ฯลฯ รวมทั้งในการจัดทำบัญชีไม่มีเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีประกอบด้วย

รวมทั้งไม่ได้มีการบันทึกบัญชีสม่ำเสมอ ทำให้ไม่สามารถทราบยอดรายได้/ค่าใช้จ่าย ของแต่ละเดือน ที่แท้จริงว่ามีจำนวนเท่าใด จึงไม่สามารถนำข้อมูล

บัญชีไปใช้ในการวางแผนการขายหรือวางแผน ทางด้านกำไรของชมรมได้ ดัง Figure 1

23/12/14	(เงินสดรับ ค่าเช่ารถ, ชม, 10/12/14, 10/12/14)	800	3021.50	809.50
	รับพร.ค.			1,709.50
5/1/15	ค่าเช่ารถอู่รถ		1,000	809.50
11/1/15	ค่าเช่ารถ		180	529.50
19/1/15	รับพร.ค.	900		1,229.50
18/1/15	ค่าเช่ารถ		120	1,109.50
"	ค่าเช่ารถ		200	909.50
25/1/15	ค่าเช่ารถ + ค่าเช่ารถ		320	589.50
1/2/15	"		320	269.50
8/2/15	"		120	149.50
15/2/15	"		120	29.50
12/2/15	รับพร.ค.	3660		3689.50
22/2/15	ค่าเช่ารถ		1000	2689.50
22/2/15	รับพร.ค.	1500		4,189.50
"	ค่าเช่ารถ + ค่าเช่ารถ		320	3,869.50
29/2/15	รับพร.ค.		304.00	3,665.50
"	"		367	3,298.50
23/2/15	ค่าเช่ารถ / ชม.รถ		2,367	931.50
1/3/15	รับพร.ค.	900		1831.50
"	ค่าเช่ารถ		300	1531.50
6/3/15	ค่าเช่ารถ		200	1331.50

Figure 1. Cash receipt and disbursement record book

1.2 การคำนวณต้นทุนการผลิตของสินค้าแต่ละชนิด จะมีการคำนวณตามสูตรขนม/สินค้าแต่ละอย่างไว้ล่วงหน้า หากมีการผลิตจะได้ต้นทุนการผลิตเดิม ซึ่งเมื่อมีการผลิตในครั้งต่อไป อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงของราคาวัตถุดิบและ

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ หากใช้ราคาต้นทุนเดิมอาจส่งผลให้ต้นทุนที่คำนวณได้ต่ำกว่าความเป็นจริง ซึ่งควรจะต้องมีการกำหนดระยะเวลาในการสำรวจราคาตลาดเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงของราคาวัตถุดิบและบรรจุภัณฑ์ ดัง Figure 2

29/12/65			
มะนาว	กลอง/คพ	5 @ 150	750 บาท
	เล็ก	10 @ 90	900
	คพ	70 @ 25	1,750
	รวมรวม		<u>3,400</u>
ต้นทุเรียน			
มะนาว	21 คพ @ 73.60		1,545.60
คพ (14 x 5, 6.9 x 10, 4 x 70)			419. -
นิก 10% เกษณ			<u>340. -</u>
	รวมรวม		<u>2,304.60 บาท</u>
กำไร		<u>1095.40</u>	บาท

Figure 2. Example of the previous product cost calculation method

1.3 วัตถุดิบ สินค้า และบรรจุภัณฑ์ ไม่มีการทำบัตรวัตถุดิบ บรรจุภัณฑ์และสินค้า ไม่มีความเป็นคุณวัตถุดิบ บรรจุภัณฑ์และสินค้า รวมทั้งยัง ไม่มีการตรวจนับวัตถุดิบและสินค้าคงเหลือ ทำให้ การคิดต้นทุนในส่วนของการบรรจุภัณฑ์ใช้ราคาตามการ ประมาณการ ไม่ใช่ราคาจริง

1.4 การตั้งราคาขายสินค้าจะตั้งตาม ราคาตามท้องตลาด

1.5 ไม่ได้มีการวางแผนยอดขาย/ รายได้จากการขาย จากการนำข้อมูลบัญชีมา วิเคราะห์และจะขายสินค้าตามใบคำสั่งซื้อจากลูกค้า หรือจากกิจกรรมที่เกิดขึ้นแล้วทางกลุ่มสามารถเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ ได้

1.6 ในการคิดต้นทุนไม่ได้มีการนำ ค่าแรงงานทางตรง ค่าใช้จ่ายในการผลิตมาคิดเป็น ต้นทุนแต่จะใช้คิดค่าใช้จ่ายเข้าชมรม (ต้นทุนแฝง) 10% โดยในส่วนของคุณค่าแรงงานจะไม่ได้คิดเนื่องจาก นำไปจ่ายค่าแรงงานจากการนำผลกำไรไปแบ่งปันกับ

สมาชิกในกลุ่ม ซึ่งอาจจะส่งผลให้ราคาของสินค้าต่ำกว่าความเป็นจริง

2. ผลการศึกษาการพัฒนาแนวทางการ จัดการต้นทุนผลิตภัณฑ์ของชุมชนวัดไทร พระราม 3 พบว่า การพัฒนาแนวทางการจัดการต้นทุนในการ ผลิต ผลิตภัณฑ์ชุมชนวัดไทร พระราม 3 เน้นการ รวบรวมและแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับการบัญชีและ วิธีการดำเนินงานภายในของชุมชนเป็นไปอย่าง ต่อเนื่อง โดยการปรับปรุงระบบบัญชีให้เป็นไปตาม มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ และ สนับสนุนกิจกรรมดำเนินงานเพื่อการใช้ข้อมูลบัญชี ในการวางแผน วิเคราะห์ต้นทุนการผลิต กำหนด ราคาขาย และกำไรที่ต้องการ ขั้นตอนการพัฒนา ระบบบัญชี ดังนี้

2.1 แนวทางการพัฒนารูปแบบการ บันทึบบัญชีของชุมชนคนรักวัดไทร คือควรจัดทำ ระบบเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีอย่างเป็น ระบบ เช่น ใบเสร็จรับเงิน ใบสำคัญจ่าย ทะเบียน คุณวัตถุดิบ บรรจุภัณฑ์และสินค้า เป็นต้น และบันทึก

บัญชีอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทราบรายได้และค่าใช้จ่ายที่แท้จริงในแต่ละเดือน สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนการขายและวางแผนด้านกำไรได้ ซึ่งเอกสารเหล่านี้จะถูกจัดเก็บเข้าแฟ้มอย่างเป็นระบบและเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐานอย่างน้อย 5 ปี ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำมาใช้ในการจัดทำงบการเงินสร้างความโปร่งใสและตรวจสอบได้

2.2 กำหนดให้มีส่วนตรวจสอบราคาตลาดของวัตถุดิบและบรรจุภัณฑ์เป็นระยะ เพื่อให้การคำนวณต้นทุนการผลิตสินค้าสะท้อนต้นทุนที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด พร้อมจัดทำบัตรและทะเบียนคุมวัตถุดิบ บรรจุภัณฑ์และสินค้า รวมถึงตรวจนับวัตถุดิบ บรรจุภัณฑ์และสินค้าคงเหลืออย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การคิดต้นทุนของสินค้าใช้ราคาจริง

2.3 คณะทำงานร่วมมือกับตัวแทนกลุ่มผู้ผลิตในชุมชนวัดไทร พระราม 3 ควรรวบรวมข้อมูลต้นทุนวัตถุดิบ ค่าแรงงาน ค่าใช้จ่ายการผลิตทั้งหมดเพื่อกำหนดต้นทุนการผลิตต่อหน่วยสินค้าแต่ละกลุ่มผลิตภัณฑ์ได้อย่างถูกต้อง เพื่อนำต้นทุนที่ได้มา กำหนดราคาขายและวางแผนกำไรที่จะได้จากการขายสินค้านั้น ๆ รวมถึงการคาดการณ์ยอดขายเป็นรายเดือนจากข้อมูลยอดขายในอดีต และกิจกรรมต่าง ๆ ติดตามยอดขาย/รายได้จริงเพื่อพิจารณาปรับ

ราคาขายหรือแผนการขายตามความเหมาะสม เพื่อให้การกำหนดราคาขาย การวางแผนการขาย และการคำนวณต้นทุนมีความใกล้เคียงความเป็นจริงและสอดคล้องกับบริบททางชุมชนมากที่สุด

3. ผลการศึกษาการกำหนดราคาขายและวางแผนกำไรที่เหมาะสม พบว่า การคำนวณต้นทุนที่เหมาะสมของผลิตภัณฑ์ชุมชนวัดไทร พระราม 3 ทางคณะวิจัยได้ทำการปรับปรุงการคำนวณต้นทุนของการผลิตบราวนี่ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ของชุมชนวัดไทร ที่ใช้สูตรพื้นฐานคือผลรวมของค่าวัตถุดิบ ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต เพื่อกำหนดต้นทุนการผลิตต่อหน่วย จากนั้นจึงกำหนดราคาขายที่เหมาะสมสำหรับบราวนี่ ดังกล่าว โดยมีรายละเอียดดังนี้ ค่าวัตถุดิบโดยตรง ได้แก่ ส่วนผสมหลักในการทำบราวนี่ เช่น ไข่ไก่ น้ำตาลทราย เนยเกลือ แป้งสาลี ผงโกโก้ และวัตถุดิบอื่น ๆ ในส่วนของค่าแรงงานทางตรงใช้การคำนวณค่าแรงงานจากคนทำบราวนี่ และในส่วนของค่าใช้จ่ายในการผลิตจะใช่เป็นการคำนวณต้นทุนแฝง (ค่าใช้จ่ายโดยประมาณ การ กำหนดขึ้นเป็นร้อยละ เนื่องจากไม่ทราบค่าใช้จ่ายที่แท้จริง) เช่น ค่ารถ ค่าน้ำมัน ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้าของเหลือของเสีย ค่าเสื่อมอุปกรณ์ เป็นต้น (Table 1)

Table 1. Brownie product cost calculation table for Wat Sai community, Rama 3 road, recipe for 1 batch (7 boxes) (previous method)

Product	Raw materials	Quantity	Unit cost (Baht)	Raw material cost (Baht/box)
Brownie	Eggs	2 pieces	4	8
	White sugar	200 grams	0.024	4.8
	Butter	150 grams	0.20	30
	Salt	0.5 grams	0.012	0.01
	Vanilla essence	1 gram	0.50	2.5
	Wheat flour	75 grams	0.028	2.1
	Cocoa powder (Tulip)	60 grams	0.26	15.60
	Raw material cost			63.01
	Imputed cost 10%			6.30
	Total raw material cost			69.31
	Box 8.2 x 8.2 x 3 cm	7 boxes	3.50	24.50
	Stickers	7 pieces	1	7
	Raw material + Packaging cost (for 7 boxes)			100.81
	Actual cost per Box			14.40
	Profit 73.61%			10.60
	Selling price			25

จากการคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์บราวนี่ของชุมชนวัดไทร พระราม 3 ต่อ 1 สูตร (7 กล่อง) แบบเดิม มีต้นทุนวัตถุดิบรวม เท่ากับ 69.31 บาท ต้นทุนวัตถุดิบและบรรจุภัณฑ์ เท่ากับ 100.81 บาท ต้นทุนจริง (ต่อ 7 กล่อง) เท่ากับ 100.81 ต้นทุนจริงต่อกล่องจะเท่ากับ 14.40 บวกกำไร 73.61% เท่ากับ 10.60 ดังนั้นราคาขายบราวนี่ต่อกล่องจะเท่ากับ 25 บาท ซึ่งเป็นความเข้าใจของคนในชุมชน

จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การคำนวณต้นทุนไม่พบการคำนวณค่าแรงงานซึ่งเป็นองค์ประกอบของการคิดต้นทุนราคาสินค้า ที่ประกอบด้วยวัตถุดิบ ค่าแรงงานและค่าใช้จ่าย เพราะฉะนั้นเมื่อขาดค่าแรงงานซึ่งเป็นส่วนประกอบของต้นทุนไป จึงส่งผลให้การคำนวณต้นทุนที่ได้ต่ำกว่าความเป็นจริง ด้วยเหตุนี้ทางคณะวิจัยจึงจึงได้ออกแบบตารางแสดงรายละเอียดการคำนวณต้นทุนที่ถูกต้อง (Table 2)

Table 2. Brownie product cost calculation table for Wat Sai community, Rama 3 road, recipe for 1 batch (7 boxes) (new method)

Products	Product costs	Raw materials	Quantity	Unit cost (Baht)	Raw material cost (Baht/box)
Brownie	materials	Eggs	2 pieces	4	8
		White sugar	200 grams	0.024	4.8
		Butter	150 grams	0.20	30
		Salt	0.5 grams	0.012	0.01
		Vanilla essence	1 gram	0.50	2.5
		Wheat flour	75 grams	0.028	2.1
		Cocoa powder (Tulip)	60 grams	0.26	15.60
		Raw material cost			63.01
	Labor	Employee labor cost 1			50
	Manufacturing costs	Box 8.2 x 8.2 x 3 cm	7 boxes	3.50	24.50
		Stickers	7 pieces	1	7
		Total cost (Raw materials + Labor + Production expenses per 7 boxes)			144.51
		Imputed cost 10%			14.45
		Total cost + Imputed cost			158.96
		Actual cost per box			22.71
		Profit 10.08%			2.29
		Previous selling price			25
		If maintaining previous 73.61% profit margin			16.72
		New selling price			39.43

จากการคำนวณต้นทุนแบบใหม่ให้เป็นไปตามองค์ประกอบของต้นทุนการผลิตสินค้า ซึ่งคือผลรวมของวัตถุดิบ ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายในการผลิต จะเห็นว่าต้นทุนต่อกล่องมีราคาที่สูงขึ้น จากเดิม 14.40 บาท เป็น 22.71 บาท และในส่วนของกำไรจะมีอัตรากำไรที่ลดลง จากเดิม 73.61% (10.60 บาท) เป็น 10.08% (2.29) หากผู้ผลิตยังคงตั้งราคาขายไว้เท่าเดิมคือ 25 บาท จะต้องยอมรับในส่วนของกำไรที่ลดลง แต่หากต้องการอัตรากำไรเท่าเดิม ต้องมีการตั้ง

ราคาขายใหม่ เป็น 39.43 บาท เนื่องจากต้นทุนเดิมไม่มีการคำนวณในเรื่องของค่าแรงงาน ทำให้ต้นทุนที่เกิดขึ้นต่ำกว่าความเป็นจริง เมื่อมีการปรับปรุงการคำนวณต้นทุนโดยใช้การคำนวณแบบใหม่ที่ถูกต้องคือ วัตถุดิบ+ค่าแรงงาน+ค่าใช้จ่ายในการผลิต ทำให้ทราบต้นทุนที่แท้จริงของการผลิตบราวนี่ ซึ่งผู้ขายจะสามารถนำข้อมูลจากการคำนวณต้นทุนส่วนนี้ไปวางแผนในเรื่องของกำไรและการตั้งราคาขายที่เหมาะสมได้

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาพบว่า การจัดการด้านต้นทุนและผลตอบแทนการลงทุนจากผลิตภัณฑ์ของชุมชนวัดไทร พระราม 3 ยังคงประสบปัญหาและข้อบกพร่องในหลายด้าน เริ่มจากการบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่ายที่ขาดความต่อเนื่องและไม่มี การจัดเก็บหลักฐานอย่างครบถ้วน ส่งผลให้ไม่สามารถติดตามผลประกอบการและกำไรขาดทุนที่แท้จริงได้ การคำนวณต้นทุนการผลิตสินค้ายังคงใช้วิธีเดิมที่ไม่ถูกต้องตามหลักบัญชี ประกอบกับการขาดระบบการจัดการสินค้าคงคลังที่ดี ทำให้ต้นทุนบรรจุภัณฑ์เป็นเพียงการประมาณการ ราคาขายสินค้าก็กำหนดจากราคาตลาดโดยไม่ได้อิงพิจารณาจากต้นทุนการผลิตที่แท้จริง นอกจากนี้ยังขาดการวางแผนยอดขายหรือรายได้ล่วงหน้า โดยการผลิตจะทำเมื่อมีคำสั่งซื้อหรือมีกิจกรรมเท่านั้น อีกทั้งกระบวนการคิดต้นทุนก็ไม่ได้รวมค่าแรงงานและค่าใช้จ่ายในการผลิตโดยตรง แต่ใช้วิธีการเหมาจ่ายตามอัตราซึ่งอาจทำให้ต้นทุนคลาดเคลื่อนจากสภาพความเป็นจริง สอดคล้องกับการศึกษาของ Inthapantee *et al.* (2023) ที่พบว่า รูปแบบการบันทึกบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านนิคมใช้ระบบการบันทึกด้วยมือ รับรู้เฉพาะรายการเงินสดจากรายรับและรายจ่าย ไม่มีการจัดทำบัญชีต้นทุนการผลิตเพื่อคำนวณต้นทุนสินค้า และการกำหนดราคาขายใช้ราคาโดยการประมาณการเช่นเดียวกัน และยังสอดคล้องกับ Intawong *et al.* (2021) ที่พบว่า การจัดการต้นทุนผลิตภัณฑ์ของสินค้า OTOP ประเภทอาหารแปรรูป และหัตถกรรมในเขตอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีวิธีการคิดต้นทุนที่ยังไม่ถูกต้องโดยจำแนกวัตถุดิบไม่ถูกต้อง และไม่มีการคิดค่าแรงงานทางตรง รวมทั้งการคิดค่าใช้จ่ายในการผลิตไม่ครบถ้วน และไม่มีการจัดการเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการต้นทุนผลิตภัณฑ์ของสินค้า OTOP นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Chawalit and Manee (2021) ที่พบว่า สภาพแวดล้อม และสภาพปัญหาการจัดการต้นทุนตามแนวคิดเศรษฐกิจ

ชุมชน กลุ่มเครื่องแกงบ้านนาแวง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช คือการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับต้นทุน ไม่มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ การตั้งราคาขายไม่สอดคล้องกับต้นทุน การจัดซื้อวัตถุดิบ และฐานลูกค้าเฉพาะกลุ่ม

2. จากการศึกษาพบว่า การพัฒนาแนวทางการจัดการต้นทุนผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชนวัดไทร พระราม 3 โดยมีแนวทางดังนี้ 1) จัดทำระบบเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีอย่างเป็นระบบ เช่น ใบเสร็จรับเงิน ใบสำคัญจ่าย ทะเบียนคุมวัตถุดิบ บรรจุบรรจุภัณฑ์และสินค้า และบันทึกบัญชีอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับการศึกษาของ Chokphiriyapinyo and Noramart (2020) ที่พบว่าแนวทางในการจัดระบบบัญชีและการจัดทำรายงานทางการเงินมาตรฐานทางบัญชีสำหรับวัด คือ ควรมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเอกสารต่าง ๆ ทางบัญชีเพื่อให้สามารถจัดเก็บได้อย่างเป็นระบบและครบถ้วน สามารถตรวจสอบได้ด้วย ความโปร่งใสและถูกต้อง ในส่วนของการสำรวจราคาตลาดของวัตถุดิบและบรรจุภัณฑ์อย่างสม่ำเสมอ จัดทำบัตรวัตถุดิบ บรรจุภัณฑ์และสินค้า ทะเบียนคุมวัตถุดิบบรรจุภัณฑ์ และสินค้า และตรวจนับวัตถุดิบ เพื่อให้การคำนวณต้นทุนสะท้อนราคาจริง รวมถึงให้มีการรวบรวมข้อมูลต้นทุนวัตถุดิบ ค่าแรงงาน ค่าใช้จ่ายการผลิต เพื่อคำนวณต้นทุนการผลิตต่อหน่วย หรืออัตรากำไร กำหนดราคาขาย คำนวณยอดขาย และติดตามยอดขาย/รายได้จริง เพื่อปรับราคาขายหรือแผนการขายให้เหมาะสม และสอดคล้องกับ Inthapantee *et al.* (2023) ที่นำเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการต้นทุนผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน ของวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านนิคม อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ว่าควรมีการจัดทำระบบเอกสารเพื่อประกอบการบันทึกทางบัญชี ทั้งใบเสร็จรับเงิน ใบสำคัญจ่าย ทะเบียนคุมสินค้าและวัตถุดิบ โดยมีการกำหนดเลขที่เอกสารไว้ล่วงหน้า นอกจากนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของ Kiniphan (2023) ที่ทำการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตกระเป๋าสานเส้น

พลาสติกของวิสาหกิจชุมชนบ้านเขาป้อม โดยได้เสนอแนวทางการกำหนดราคาขายที่เหมาะสมของผลิตภัณฑ์กระเป๋าสานเส้นพลาสติกราคาใหม่จากการคิดต้นทุนทั้งแบบวิธีต้นทุนเต็มและกำหนดราคาขายตามวิธีต้นทุนผันแปร

3. กำหนดราคาขายและวางแผนกำไรที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ชุมชนวัดไทร พระราม 3 เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร ที่ใช้สูตรพื้นฐานคือ ผลรวมของค่าวัตถุดิบ + ค่าแรงงาน + ค่าใช้จ่ายในการผลิต เพื่อหาต้นทุนการผลิตรวมต่อหน่วย ซึ่งส่งผลให้ต้นทุนจริงของผลิตภัณฑ์บราวนี่ต่อกิโลกรัมเพิ่มขึ้นจากเดิม 14.40 บาท เป็น 22.71 บาท สอดคล้องกับการศึกษาของ Saphio (2023) ที่ทำการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตปลาสามจากตะเพียนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปปลาบ้านหนองหุ้ม อำเภอสี่หมึก จังหวัดขอนแก่น โดยใช้สูตรการคำนวณต้นทุนการผลิตปลาสามเท่ากับ ประกอบด้วย วัตถุดิบทางตรง 1,215.40 บาท และค่าแรงงานทางตรง 900 บาท ค่าใช้จ่ายการผลิต 258.60 บาท กำไรสุทธิต่อรอบการผลิตเท่ากับ 600.17 บาท มีกำไรส่วนเกิน ต่อหน่วยเท่ากับ 31.3 บาทมีมูลค่าขาย ณ จุดคุ้มทุนเท่ากับ 123 บาท และสอดคล้องกับการศึกษาของ Butsalee (2022) ที่ทำการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการทอผ้าไหมมัดหมี่ชุมชนบ้านมาบสมอ อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ทำการวิเคราะห์ต้นทุนผลตอบแทนการทอผ้าไหมมัดหมี่จากวัตถุดิบทางตรง ได้แก่ ค่าเส้นไหม ค่าดายชีกง ค่าสีย้อมไหม และค่าต่างฟอกไหม ค่าแรงทางตรง ได้แก่ ค่าแรงจากการทอ ค่าแรงจากการมัดหมี่ ค่าแรงจากการสาวไหม และค่าแรงการย้อมสีไหม ค่าใช้จ่ายในการผลิต ได้แก่ ค่าน้ำประปา ค่าฟืน ค่าเชื้อเพลิง ค่ามัดหมี่ ค่าน้ำยาล้างไหม ค่าสบู่อ้อม และค่าเสื่อมราคา และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ได้แก่ ค่าขนส่งออก ค่าถุงแพ็ค และค่าสติ๊กเกอร์

สรุป

การจัดทำบัญชีของชุมชนวัดไทร พระราม 3 ยังมีข้อบกพร่องและไม่เป็นระบบที่ชัดเจน โดยพบปัญหาในการบันทึกรายรับ-รายจ่าย เอกสารไม่ครบถ้วน การคำนวณต้นทุนไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ขาดการจัดการสินค้าคงคลัง และการวางแผนยอดขาย แนวทางในการพัฒนาการจัดการต้นทุนประกอบด้วยจัดทำระบบเอกสารบัญชีอย่างเป็นระบบ การสำรวจราคาวัตถุดิบและบรรจุภัณฑ์เป็นประจำ รวมถึงการรวบรวมข้อมูลต้นทุนทั้งหมดเพื่อคำนวณต้นทุนต่อหน่วย กำหนดราคาขาย และวางแผนธุรกิจ การกำหนดราคาขายและวางแผนกำไรจะช่วยให้สร้างความเข้าใจโครงสร้างต้นทุนที่แท้จริง ทำให้ชุมชนสามารถกำหนดราคาขายที่เหมาะสม วางแผนกำไร และแก้ปัญหาการขาดทุน ซึ่งจะนำไปสู่การบริหารจัดการธุรกิจและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้แข่งขันได้อย่างยั่งยืน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

เอกสารอ้างอิง

- Butsalee, P. 2022. Analysis of costs, returns and financial ratios from Mudmee silk weaving of Ban Mapsamor community, Mueang district, Buriram province. NRRU Community Research Journal 16(3): 111-123. (in Thai)
- Chawalit, A. and P. Manee. 2021. Development of cost management base on community's economy ideas: Case study of Baan Nah Ngae spice-community, Nopphitam district, Nakhon Si Thammarat province.

- Narkbhutparitat Journal 13(2): 54-63. (in Thai)
- Chokphiriyapinyo, S. and K Noramart. 2020. The guidelines for managing the accounting system and preparation of financial reports for temple to become sustainability. Journal of Graduate Studies Valaya Alongkorn Rajabhat University 14(2): 151-162. (in Thai)
- Intawong, S., P. Phuengthanasan, R. Damrongmanee and S. Maneesai. 2021. The cost management of the OTOP product, proceessed food and handicraft, in Sansai district, Chiang Mai province. Payap University Journal 31(2): 80-91. (in Thai)
- Inthapantee, P., P. Suknu, J. Jantawong and P. Nuanlaong. 2023. Accounting system development and production cost management to enhance community products of occupation promotion community enterprise group at Ban Nikhom, Muang district, Surat Thani province. The Journal of Research and Academics 6(4): 145-161. (in Thai)
- Kiniphan, P. 2023. Cost analysis and guidelines for determining sales prices based on the cost method of plastic woven bag products of Ban Kham Pom community enterprise, Suan Mon subdistrict, Manchakhiri district, Khon Kaen province. NEU Academic and Research Journal. 13(4): 298-309. (in Thai)
- Kuntawong, T., K. Kasorn, W. Yeunyong, P. Akarak and N. Chaichok. 2023. Development of village savings fund accounting system to community accounting enhancement in Chiang Rai province. Journal of Multidisciplinary in Humanities and Social Sciences 6(2): 588-610. (in Thai)
- Office of Accounting Transferring Technology. 2021. Community Enterprise Accounting Manual. Bangkok: Cooperative Auditing Department, Bangkok. 116 p. (in Thai)
- Palepu, K. G., P. M. Healy, S. Wright, M. Bradbury and J. Coulton. 2021. Business Analysis and Valuation: Using Financial Statements. Third Asia-Pacific Edition. Cengage Learning Australia, Melbourne, Victoria. 384 p.
- Phiwphun, K. and P. Kobamrung. 2023. Analysis of the causal relationship path influencing local economic capital development approached for enhancing the capacity of community enterprise entrepreneurs in the lower northern region of Thailand. Journal of SaengKhomKham Buddhist Studies 8(2): 260-281. (in Thai)
- Pongklang, P. 2019. The role of cost accounting in management. Journal of Humanities and Social Sciences Mahasarakham University 38(1): 11-20. (in Thai)

- Puchthonglang, P and Namwongprom, A. (2013). Creative economic development model of Lanna Lantern manufacturer at Muang Sart Community in Muang district, Chiang Mai province. *Journal of Community Development and Life Quality* 1(3): 129-139.
- Saphio, M. 2023. Analysis of costs and break-even points in pickled fish production from carp: A case study of a group of community enterprise Ban Nong Thum, Si Chomphu district, Khon Kaen province. pp. 866-874. *In: Proceedings of the 10th National Academic Conference and Research Presentation, Northeastern University, Khon Kaen.* (in Thai)
-